

لا اله الا الله منهج حياته

Laa ilaaha illa Allah

Methodiek van het leven

Sayyid Qutb

**GEEF MIJ DOOR
NA HET LEZEN**

لا اله الا الله منهج حياة

Laa ilaaha illa Allah

Methodiek van het leven

Sayyid Qutb

Copyright © 2026 Abouhafs.nl

Alle rechten voorbehouden. Dit werk mag worden gekopieerd, verspreid of vertaald, geheel of gedeeltelijk, op voorwaarde dat dit niet voor commerciële doeleinden wordt gedaan en dat er geen wijzigingen worden aangebracht aan de tekst of inhoud.

Toegestaan voor gratis verspreiding in druk- of elektronische vorm, mits met bronvermelding.

Voor meer boeken, artikelen, lezingen en ander islamitisch materiaal, bezoek: www.abouhafs.nl

“

“Er bevindt zich in dit boek een zeer waardevol hoofdstuk. Ik meen dat de titel ervan is: *Laa ilaaha illa Allah, minhāj hayāh*, ‘Laa ilaaha illa Allah, Methodiek van het Leven’. Sayyid Qutb was geen geleerde, maar hij heeft woorden geschreven waarop licht en kennis rusten. En het boek *Ma‘ālim fī at-Tariq* bevat zeer waardevolle onderzoeken.”

Shaykh Nāsiruddīn al-Albānī
Silsilat al-Hudā wa an-Nūr, band 784, fragment 9

Inleiding van de uitgever

In een wereld die wordt gevormd door uiteenlopende overtuigingen, systemen en levenswijzen, roept de Islam op tot één zuiver uitgangspunt, en dat is volledige onderwerping aan Allah alleen. Deze oproep blijft niet beperkt tot een innerlijke overtuiging of persoonlijke vroomheid. Zij strekt zich uit tot het gehele leven, tot de daden van aanbidding van het individu, tot zijn waarden en maatstaven, en tot de wetten, instellingen en verhoudingen waarop een samenleving wordt gebouwd.

Dit hoofdstuk is afkomstig uit het bekende werk *Mijlpalen, Ma' alim fi at-Tariq*, van de Egyptische denker en schrijver Sayyid Qutb, die leefde van 1906 tot 1966. Qutb was een invloedrijke islamitische intellectueel en een centrale stem binnen de islamitische beweging van de twintigste eeuw. In zijn werken riep hij moslims op om terug te keren naar de oorspronkelijke zuiverheid van het geloof, vrij van vreemde invloeden en vervormingen. De Islam moest volgens hem niet worden begrepen als een religie die slechts betrekking heeft op persoonlijke spiritualiteit, maar als een volledige levenswijze die richting geeft aan het hart, het gedrag, de samenleving en het bestuurlijke gezag.

Mijlpalen werd geschreven in de schaduw van gevangenschap en draagt de toon van iemand die de Islam beschouwt als een levende werkelijkheid die gestalte moet krijgen in mensen en gemeenschappen. In dit werk beschrijft Qutb de kenmerken van de islamitische samenleving, analyseert hij het begrip jāhiliyyah en ontvouwt hij de methode waarmee de Islam een orde kan herstellen die gebouwd is op Tawhīd. De vragen die hij behandelt, over gezag, wetgeving, sociale rechtvaardigheid en morele

richting, zijn niet beperkt tot zijn eigen tijd. Zij raken ook de wereld van vandaag waarin vele samenlevingen, ook samenlevingen die zich moslim noemen, in hun inrichting en maatstaven ver verwijderd zijn geraakt van volledige onderwerping aan Allah.

In dit hoofdstuk ontvouwt zich een scherpe en onverzettelijke visie op wat een werkelijke moslimgemeenschap is. Zij onderscheidt zich niet door namen, afkomst of uiterlijke vormen, maar door haar volledige onderwerping aan Allah alleen. Daarom wordt ook duidelijk hoe zij verschilt van iedere vorm van jāhiliyyah, of die nu verschijnt in openlijk ongelovige systemen, in vervormde religieuze tradities, of in samenlevingen die de naam van de Islam dragen maar hun wetten, waarden en gezag ontlennen aan andere bronnen dan Allah.

لا اله الا الله منهج حياة

“Laa ilaaha illa Allah” is het eerste deel van de islamitische geloofsgetuigenis. Het betekent dat er geen god is die het recht heeft aanbeden te worden behalve Allah. “Mohammed is de Boodschapper van Allah” is het tweede deel. Dit betekent dat deze aanbeding verricht moet worden volgens het onderricht van de Profeet Mohammed ﷺ.

Een gelovige moslim is iemand bij wie deze geloofsgetuigenis volledig in het hart is doorgedrongen, aangezien de overige zuilen van de Islam en de geloofsartikelen daaruit voortkomen. Het geloof in de engelen, de Boeken van Allah, de Boodschappers van Allah, het Hiernamaals en al-Qadar, de beschikking van het goede en het kwade, evenals het gebed, het vasten, de zakāh en de Hajj, de grenzen die Allah heeft gesteld tussen het toegestane en het verboden, de menselijke aangelegenheden, de wetten, de islamitische morele leringen en alles wat daarmee samenhangt, zijn allemaal gebouwd op het fundament van de aanbeding van Allah. De bron van al deze leringen is de persoon van de Profeet Mohammed ﷺ, door wie Allah dit alles aan ons heeft geopenbaard.

Een moslimgemeenschap is een gemeenschap die de praktische vertolking vormt van de geloofsgetuigenis en al haar kenmerken. Een samenleving die dit geloof en zijn kenmerken niet omzet in een levende praktijk is daarom geen moslimgemeenschap.

Zo vormt de geloofsgetuigenis het fundament voor een volledig levenssysteem voor de moslimgemeenschap tot in al zijn details.

Dit levenssysteem kan niet tot stand komen zonder eerst dit fundament stevig te verankeren. Zo ook kan een gemeenschap niet als islamitisch worden beschouwd wanneer haar levenssysteem op een ander fundament wordt gebouwd, of wanneer andere bronnen met dit fundament worden vermengd. Allah zegt:

﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۚ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“Het oordeel behoort slechts aan Allah. Hij heeft bevolen dat jullie niemand aanbidden behalve Hem. Dat is de ware religie, maar de meeste mensen weten het niet.” (Yusuf 12:40)

﴿مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ۗ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِظًا﴾

“Wie de Boodschapper gehoorzaamt, heeft Allah gehoorzaamd. En wie zich afwendt, Wij hebben jou niet als toezichthouder over hen gezonden.” (an-Nisā’ 4:80)

Deze korte en beslissende verklaring wijst ons de weg in de fundamentele kwesties van onze religie en in haar praktische beweging. Ten eerste maakt zij ons duidelijk wat de aard is van de moslimgemeenschap. Ten tweede laat zij ons zien volgens welke methodiek zo’n gemeenschap wordt opgebouwd. Ten derde leert zij ons hoe wij jāhili-samenlevingen moeten benaderen. Ten vierde bepaalt zij de methode waarmee de Islam de omstandigheden van het menselijk leven verandert. Al deze kwesties zijn altijd van

groot belang geweest en zullen dat blijven in de verschillende fasen van de islamitische beweging.

Het onderscheidende kenmerk van een moslinggemeenschap is dat zij in al haar aangelegenheden gebouwd is op de aanbidding van Allah alleen. De geloofsgetuigenis drukt dit beginsel uit en bepaalt haar aard. In overtuigingen, in daden van aanbidding en in regels en wetgevingen krijgt deze verklaring een concrete vorm.

Wie niet gelooft in de eenheid van Allah, aanbidt Allah niet alleen.

﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ إِثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۚ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونَ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا ۚ أَفَعَيِّرُ اللَّهُ تَتَّقُونَ﴾

“En Allah zei: ‘Neem geen twee goden. Hij is slechts één God, vrees daarom alleen Mij.’ En van Hem is wat er in de hemelen is en wat er op de aarde is. En Hem behoort de godsdienst (gehoorzaamheid) altijd toe. Zullen jullie dan iemand anders dan Allah vrezen? (an-Nahl 16:51-52)

Wie daden van aanbidding verricht voor iemand anders dan Allah, naast Hem of uitsluitend voor die ander, aanbidt Allah niet alleen.

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٦﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾

“Zeg: ‘Voorwaar, mijn gebed, mijn offer, mijn leven en mijn sterven zijn voor Allah, de Heer der werelden. Hij heeft geen

deelgenoot. En daartoe ben ik bevolen, en ik ben de eerste van de moslims.” (al-An‘ām 6:162-163)

Wie wetten ontleent aan een andere bron dan Allah, op een andere wijze dan Hij ons via de Profeet Mohammed ﷺ heeft onderwezen, aanbidt Allah niet alleen.

﴿أَمْ هُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
الْفَصْلَ لَفَضِّي بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

“Of hebben zij deelgenoten die hun in de godsdienst dat voorschrijven waartoe Allah geen toestemming heeft gegeven?? Als het beslissende woord er niet was geweest, dan zou er reeds tussen hen geoordeeld zijn. En voorwaar, voor de onrechtplegers is er een pijnlijke bestraffing.” (ash-Shoerā 42:21)

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ ۗ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾

“En wat de Boodschapper jullie geeft, neem dat aan. En wat hij jullie verbiedt, onthoud jullie daarvan...” (al-Hashr 59:7)

Dit is de moslinggemeenschap. In deze samenleving zijn de overtuigingen en ideeën van individuen, hun daden van aanbidding en religieuze rituelen, hun maatschappelijke systeem en hun wetten allemaal gebouwd op onderwerping aan Allah alleen. Wanneer deze houding uit één van deze aspecten verdwijnt, verdwijnt de Islam in zijn geheel, omdat de eerste zuil van de Islam, namelijk de verklaring dat er geen god is die het recht heeft aanbeden te worden behalve Allah en dat Mohammed de Boodschapper van Allah is, daarmee wordt opgeheven.

Alleen op deze wijze kan deze groep een moslimgroep worden en kan de gemeenschap die zij vormt een moslimgemeenschap zijn. Voordat deze zuiverheid van houding is aangenomen kan geen enkele groep een moslimgroep zijn. En voordat zij haar levenssysteem op dit beginsel heeft georganiseerd kan geen enkele samenleving een moslimgemeenschap zijn. De reden hiervoor is dat het eerste beginsel waarop de Islam is gebouwd, namelijk “Laa ilaaha illa Allah, Mohammed is de Boodschapper van Allah”, dan niet verwezenlijkt is in beide delen ervan.

Daarom is het noodzakelijk dat men, voordat men nadenkt over het vestigen van het islamitische maatschappelijke systeem en het organiseren van een moslimgemeenschap, eerst aandacht besteedt aan het zuiveren van de harten van de mensen van de aanbidding van iemand anders dan Allah, op de wijze die wij hierboven hebben beschreven. Alleen degenen van wie de harten zo gezuiverd zijn zullen samenkomen om een groep te vormen. En alleen zo'n groep mensen, wier overtuigingen en begrippen, wier daden van aanbidding en wetten volledig vrij zijn van dienstbaarheid aan iemand anders dan Allah, kan een moslimgemeenschap tot stand brengen. Wie een islamitisch leven wil leiden zal vanzelf toetreden tot deze gemeenschap. Zijn geloof, zijn daden van aanbidding en de wetten die hij volgt, zullen dan eveneens zuiver voor Allah alleen zijn. Met andere woorden, hij zal een levende belichaming zijn van “Laa ilaaha illa Allah, Mohammed is de Boodschapper van Allah”.

Dit was de wijze waarop de eerste moslimgroep werd gevormd die uiteindelijk uitgroeide tot de eerste moslimgemeenschap. Dit is de enige weg waarop een moslimgroep kan ontstaan en waarop een moslimgemeenschap tot stand komt. Een moslimgemeenschap kan alleen ontstaan wanneer individuen en groepen mensen de

dienstbaarheid aan ieder ander dan Allah verwerpen, naast Hem of in plaats van Hem, en zich onderwerpen aan Allah, Die geen deelgenoot heeft. Vervolgens besluiten zij hun levensorde op basis van deze onderwerping in te richten. Daaruit wordt een nieuwe gemeenschap geboren die opkomt vanuit de oude jāhili-samenleving en haar onmiddellijk tegemoet treedt met een nieuw geloof en een nieuwe levenswijze die op dit geloof is gebouwd. Zo wordt zij een concrete belichaming van de geloofsgetuigenis: “Er is geen god die het recht heeft aanbeden te worden behalve Allah, en Mohammed is de Boodschapper van Allah.”

De oude jāhili-samenleving kan opgaan in de nieuwe islamitische samenleving of zij kan dat niet doen. Zij kan vrede sluiten met de moslimgemeenschap of haar bestrijden. De geschiedenis leert ons echter dat de jāhili-samenleving ervoor kiest te strijden en geen vrede te sluiten. Zij valt de voorhoede van de Islam aan vanaf haar allereerste ontstaan, of deze voorhoede nu uit enkele individuen bestaat of uit groepen, en zelfs nadat deze voorhoede is uitgegroeid tot een stevig gevestigde gemeenschap. Van de profeet Noeh tot de profeet Mohammed ﷺ is dit, zonder uitzondering, het verloop geweest bij iedere islamitische oproep.

Daaruit blijkt duidelijk dat een moslimgemeenschap niet gevormd kan worden en ook niet kan blijven bestaan, totdat zij voldoende kracht bezit om de bestaande jāhili-samenleving tegemoet te treden. Deze kracht moet op alle niveaus aanwezig zijn. Dat wil zeggen, de kracht van geloof en begrip, de kracht van opvoeding en karakter, de kracht om een gemeenschap te organiseren en in stand te houden, en de fysieke kracht die noodzakelijk is, al is het niet om te overheersen, dan toch om stand te houden tegen de aanval van de jāhili-samenleving.

Maar wat is de jāhilī-samenleving, en met welke methode treedt de Islam haar tegemoet?

De jāhilī-samenleving is iedere samenleving die geen moslingemeenschap is. Wanneer wij een nauwkeurigere definitie willen geven, kunnen wij zeggen dat iedere samenleving die zich niet in haar overtuigingen en ideeën, in haar daden van aanbidding en in haar wettelijke regelingen volledig wijdt aan onderwerping aan Allah alleen, een jāhilī-samenleving is.

Volgens deze definitie behoren alle samenlevingen die vandaag de dag in de wereld bestaan tot de jāhilī-samenlevingen. Daaronder valt ook de communistische samenleving. Ten eerste omdat zij het bestaan van Allah ontkent en gelooft dat het universum is voortgebracht door ‘materie’ of door ‘de natuur’, terwijl alle menselijke activiteiten en de geschiedenis van de mens volgens haar worden voortgebracht door ‘economie’ of ‘de productiemiddelen’. Ten tweede omdat de levenswijze die zij aanneemt gebaseerd is op onderwerping aan de Communistische Partij en niet op onderwerping aan Allah. Het bewijs daarvoor is dat de Communistische Partij in alle communistische landen de volledige controle en leiding bezit.

Bovendien is de praktische consequentie van deze ideologie dat de basisbehoeften van de mens gelijkgesteld worden aan die van dieren, namelijk eten en drinken, kleding, onderdak en seksualiteit. Zij berooft de mens van zijn spirituele behoeften die hem juist onderscheiden van dieren. Bovenaan deze behoeften staat het geloof in Allah en de vrijheid om dit geloof aan te nemen en openlijk uit te dragen. Zo ook berooft zij de mens van de vrijheid om zijn eigen persoonlijkheid tot uitdrukking te brengen, en dat is een heel bijzondere menselijke eigenschap. De persoonlijkheid van een mens komt op verschillende manieren tot uiting, zoals in

privébezit, in de keuze van werk, in het bereiken van bekwaamheid en specialisatie binnen een beroep, en in uitdrukking via verschillende vormen van kunst. Daarmee onderscheidt hij zich van dieren en machines. De communistische ideologie en het communistische systeem verlagen de mens tot het niveau van een dier, of zelfs tot het niveau van een machine.

Ook alle afgodische samenlevingen behoren tot de jāhili-samenlevingen. Zulke samenlevingen zijn te vinden in India, Japan, de Filipijnen en Afrika. Hun jāhili-karakter ligt ten eerste in het feit dat zij geloven in andere goden naast Allah, hetzij naast Hem, hetzij zonder Hem. Ten tweede hebben zij een uitgebreid systeem van daden van aanbidding opgebouwd om deze godheden gunstig te stemmen. Ook zijn de wetten en regelingen die zij volgen afkomstig uit andere bronnen dan Allah en Zijn Wet, of deze bronnen nu priesters zijn, astrologen, tovenaars, de ouderen van het volk, of seculiere instellingen die wetten opstellen zonder acht te slaan op de Wet van Allah. Zulke instellingen verkrijgen absoluut gezag in naam van de natie, een partij of een andere grondslag, terwijl absoluut gezag alleen aan Allah toebehoort. Dit gezag kan slechts in werking worden gesteld op de wijze die ons door de Profeten van Allah is getoond.

Ook alle joodse en christelijke samenlevingen van vandaag behoren tot de jāhili-samenlevingen. Zij hebben de oorspronkelijke geloofsovertuigingen vervormd en schrijven bepaalde eigenschappen van Allah toe aan andere wezens. Deze vorm van het toekennen van deelgenoten aan Allah heeft vele gedaanten aangenomen, zoals de bewering dat Allah een zoon zou hebben, of de leer van de drie-eenheid. Soms komt dit tot uiting in een voorstelling van Allah die ver verwijderd is van de ware werkelijkheid van Allah.

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۗ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ ۗ أَتَىٰ يَوْمَهُمُ الْمَوْتُ وَلَكِنَّ اللَّهَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ۗ﴾

“En de Joden zeggen: ‘Oezayr is de zoon van Allah.’ En de christenen zeggen: ‘De Messias is de zoon van Allah.’ Dat zijn hun woorden uit hun monden. Zij doen soortgelijke uitspraken als degenen die voorheen ongelovig waren. Moge Allah hen vervloeken. Hoe kunnen zij zo afwijken?” (at-Tawbah 9:30)

﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ ۗ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ ۗ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

“Voorzeker, zij zijn ongelovig die zeggen: “Voorwaar, Allah is één derde van drie (goden).” Want er is geen god dan de Ene God (Allah). En indien zij niet ophouden met wat zij zeggen: dan treft degenen die ongelovig zijn, zeker een pijnlijke bestraffing.” (al-Mā'idah 5:73)

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۗ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا ۗ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾

“En de Joden zeiden: “De Hand van Allah is gebonden (gierig).” Hún handen zijn gebonden en vervloekt zijn zij vanwege wat zij zeiden! Welnee, Zijn Handen zijn wijd uitgestrekt en Hij schenkt hoe Hij wil.” (al-Mā'idah 5:64)

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ ۗ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ ۗ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ﴾

“En de Joden en de Christenen zeiden: “Wij zijn zonen van Allah en Zijn geliefden.” Zeg (O Moehammad): “Waarom straft Hij jullie dan voor jullie zonden? Maar nee, jullie zijn (gewone) mensen, die Hij schiep...” (al-Mā'idah 5:18)

Deze samenlevingen zijn ook jāhili, omdat hun vormen van aanbidding, hun gebruiken en hun omgangsvormen voortkomen uit hun valse en vervormde geloofsovertuigingen. Zij zijn eveneens jāhili-samenlevingen omdat hun instellingen en wetten niet gebaseerd zijn op onderwerping aan Allah alleen. Zij aanvaarden de heerschappij van Allah niet en beschouwen de geboden van Allah niet als de enige geldige grondslag voor alle wetten. Integendeel, zij hebben vergaderingen van mensen ingesteld die absolute macht bezitten om wetten uit te vaardigen, waarmee zij het recht opeisen dat alleen aan Allah toebehoort. Ten tijde van de Openbaring rekende de Qur'an hen tot degenen die deelgenoten toekennen aan Allah, omdat zij hun priesters en rabbijnen het gezag hadden gegeven om wetten te maken op welke wijze zij maar wilden.

﴿اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا ۗ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

“Zij hebben hun schriftgeleerden en hun monniken tot heren naast Allah genomen en (ook) de Masih, de zoon van Maryam, terwijl hen niets is bevolen dan dat zij één God

aanbidden: er is geen god dan Hij. Heilig is Hij boven de deelgenoten die zij naast Hem toekennen.” (at-Tawbah 9:31)

Deze mensen beschouwden hun priesters of rabbijnen niet als godheden en zij aanbaden hen ook niet rechtstreeks. Maar zij gaven hun wel het gezag om wetten te maken en gehoorzaamden wetten die door hen waren opgesteld, zonder dat Allah daar toestemming voor had gegeven. Wanneer de Qur'an hen destijds aanduidde als mensen die deelgenoten aan Allah toekenden en de waarheid verwierpen, dan geldt vandaag hetzelfde voor hen. Alleen ligt dit gezag vandaag niet meer in handen van priesters en rabbijnen, maar in handen van personen die zij uit hun eigen midden hebben gekozen.

Ten slotte behoren ook alle bestaande zogenoemde “moslimsamenlevingen” tot de jāhili-samenlevingen.

Wij rekenen hen niet tot de jāhili-samenlevingen omdat zij in andere godheden naast Allah geloven of omdat zij iemand anders dan Allah aanbidden, maar omdat hun levenswijze niet gebouwd is op onderwerping aan Allah alleen. Hoewel zij geloven in Tawhīd, hebben zij het wetgevende recht dat aan Allah toebehoort aan anderen overgedragen. Zij onderwerpen zich aan dit gezag en ontlenen daaraan hun systemen, hun tradities en gebruiken, hun wetten, hun waarden en maatstaven, en bijna elke praktijk van het leven.

Allah zegt over de heersers:

﴿وَمَنْ لَّمْ يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾

“En wie niet oordeelt met wat Allah geopenbaard heeft: zij zijn de ongelovigen!” (al-Mā'idah 5:44)

En over degenen die bestuurd worden:

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾

“Heb jij degenen niet gezien die pretendeerden dat zij geloofden in wat aan jou geopenbaard is en in wat er voor jou geopenbaard is? Zij willen volgens de Thaghôet berechten, hoewel hen toch bevolen was er niet in te geloven. En het is zo dat de Satan hen ver weg wil doen afdwalen.”
(an-Nisā’ 4:60)

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

“Maar nee, bij jouw Heer, zij geloven niet totdat zij jou laten oordelen over waar zij over van mening verschillen en dan in zichzelf geen weerstand vinden tegen wat jij oordeelde, en zij aanvaardden (het dan) volledig.” (an-Nisā’ 4:65)

Daarvoor had Allah de Joden en christenen al beschuldigd van shirk, het toekennen van deelgenoten aan Allah, van koefr, ongeloof, en van het nemen van priesters en rabbijnen als heren naast Allah, alleen omdat zij bepaalde rechten en bevoegdheden aan hun priesters en rabbijnen hadden gegeven, dezelfde rechten en bevoegdheden die degenen die zich vandaag ‘moslims’ noemen aan sommige mensen onder hen hebben gegeven.

Deze daad van de Joden en christenen werd door Allah in dezelfde categorie van shirk geplaatst als het feit dat de christenen de profeet ʿĪsā tot zoon van Allah maakten en hem aanbaden. Het laatste is een opstand tegen de eenheid van Allah, terwijl het eerste een opstand is tegen Zijn voorgeschreven levenswijze en een ontkenning van “er is geen god die het recht heeft aanbeden te worden behalve Allah.”

Onder de moslimsamenlevingen zijn er sommige die openlijk hun ‘secularisme’ verkondigen en iedere band met de religie ontkennen. Andere tonen slechts met de mond eerbied voor de religie, maar hebben haar in hun maatschappelijke leven volledig verlaten. Zij zeggen dat zij niet geloven in het ongeziene en dat zij hun maatschappelijke systeem willen bouwen op basis van ‘wetenschap’, alsof wetenschap en het ongeziene met elkaar in tegenspraak zouden zijn. Deze bewering van hen is pure onwetendheid en alleen onwetende mensen spreken op deze wijze. Er zijn ook andere samenlevingen die het gezag om wetten uit te vaardigen aan anderen dan Allah hebben gegeven. Zij maken welke wetten zij maar willen en zeggen vervolgens: “Dit is de Shari‘ah van Allah.” Al deze samenlevingen zijn in één opzicht gelijk, namelijk dat geen van hen gebouwd is op onderwerping aan Allah alleen.

Nadat deze feiten zijn verduidelijkt, kan de houding van de Islam tegenover al deze jāhili-samenlevingen in één zin worden samengevat: hij beschouwt al deze samenlevingen als on-islamitisch en ongeldig. De Islam kijkt niet naar de namen of titels die deze samenlevingen zichzelf hebben gegeven. Zij hebben allemaal één zaak gemeen, namelijk dat hun levenswijze niet gebouwd is op volledige onderwerping aan Allah alleen. In dit

opzicht delen zij hetzelfde kenmerk als een afgodische samenleving, het kenmerk van jāhiliyyah.

Wij zijn nu aangekomen bij het laatste punt dat aan het begin van dit hoofdstuk werd genoemd. Dat punt gaat over de methode die de Islam aanneemt, vandaag, morgen of in de verre toekomst, wanneer hij de feitelijke menselijke omstandigheden tegemoet treedt. Deze methode is reeds beschreven in onze bespreking van de aard van de moslimgemeenschap, die samengevat inhoudt dat een moslimgemeenschap al haar besluiten baseert op onderwerping aan Allah alleen.

Nadat deze aard is vastgesteld kunnen wij direct antwoord geven op de volgende vraag: op welk beginsel behoort het menselijk leven gebaseerd te zijn, op de religie van Allah en zijn levenssysteem, of op een door mensen gemaakt systeem?

De Islam beantwoordt deze vraag op een duidelijke en ondubbelzinnige wijze: het enige beginsel waarop het gehele menselijke leven gebaseerd moet zijn, is de religie van Allah en zijn levenssysteem. Wanneer dit beginsel ontbreekt zal de allereerste zuil van de Islam, namelijk het getuigen dat er geen god is die het recht heeft aanbeden te worden behalve Allah en dat Mohammed de Boodschapper van Allah is, niet worden gevestigd en zal zijn werkelijke invloed niet voelbaar zijn. Zolang dit beginsel niet zonder enig voorbehoud wordt aanvaard en getrouw wordt gevolgd, kan de volledige onderwerping aan Allah zoals onderwezen door de Boodschapper van Allah ﷺ, niet worden verwezenlijkt.

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾

“En wat de Boodschapper jullie geeft, neem dat aan. En wat hij jullie verbiedt, onthoud jullie daarvan...” (al-Hashr 59:7)

Daarbij stelt de Islam de vraag: “Weten jullie het beter, of Allah?” Vervolgens geeft hij zelf het antwoord: “Allah weet, en jullie weten niet,” en: “Aan jullie is slechts weinig kennis gegeven.”

Degene Die weet, Die de mens heeft geschapen en Die zijn Onderhouder is, moet ook de Heerser zijn. Zijn religie behoort de levenswijze te zijn, en de mens moet voor leiding naar Hem terugkeren. Wat door mensen gemaakte theorieën en religies betreft, deze raken verouderd en vervormd omdat zij gebouwd zijn op de kennis van mensen, mensen die niet weten en aan wie slechts weinig ware kennis is gegeven.

De religie van Allah is geen doolhof en zijn levenswijze is geen vloeibare zaak zonder vaste vorm. Het tweede deel van de geloofsgetuigenis, “Mohammed is de Boodschapper van Allah”, begrenst hem juist duidelijk. Hij wordt begrensd door de beginselen die afkomstig zijn van de Boodschapper van Allah ﷺ. Wanneer er een duidelijke tekst uit de Qur'an of van hem beschikbaar is, dan is die beslissend en blijft er geen ruimte over voor ijtihād. Wanneer er geen duidelijke uitspraak beschikbaar is, dan komt het moment voor ijtihād, maar dan volgens helder vastgestelde beginselen die in overeenstemming zijn met de religie van Allah, en niet volgens louter meningen of begeerten.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۗ﴾

فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿﴾

“O jullie gelovigen, gehoorzaamt Allah en gehoorzaamt de Boodschapper en degenen onder jullie die met gezag bekleed zijn. Als jullie over iets van mening verschillen, legt het dan voor aan Allah en de Boodschapper, indien jullie in Allah en de Laatste Dag geloven. Dat is beter en een betere afsluiting.” (an-Nisā’ 4:59)

De beginselen van ijtihād en afleiding zijn bekend en daarin is geen vaagheid of losheid. Niemand mag een wet bedenken en vervolgens zeggen dat deze in overeenstemming is met de Wet van Allah, tenzij eerst wordt vastgesteld dat Allah de Wetgever is en dat de bron van gezag Allah Zelf is, niet een volk, partij of individu. Vervolgens moet er een oprechte poging worden gedaan om de wil van Allah te achterhalen door terug te keren naar Zijn Boek en naar het onderricht van Zijn Boodschapper ﷺ. Maar dit recht mag niet worden overgedragen aan een persoon of aan personen die gezag willen vestigen door de naam van Allah te gebruiken, zoals dat in Europa gebeurde onder het mom van ‘de Kerk’. In de Islam bestaat er geen ‘Kerk’. Niemand kan spreken namens Allah behalve Zijn Boodschapper ﷺ. Er zijn duidelijke bepalingen die de grenzen van de Goddelijke Wet, de Shari‘ah, vastleggen.

“Ad-dīn lil-wāqi’”, “de religie is er voor het leven”, is een uitspraak die vaak verkeerd begrepen wordt en in een verkeerde betekenis wordt gebruikt. Zeker, deze religie is er voor het leven, maar voor welk soort leven? Deze religie is er voor een leven dat gebouwd is op zijn beginselen en dat zich ontwikkelt volgens zijn methode. Dit leven is volledig in harmonie met de menselijke natuur en vervult alle menselijke behoeften, behoeften die alleen bepaald kunnen worden door Degene Die scheidt en Zijn schepselen kent:

﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

“Zou Hij die schiep geen kennis hebben (over het geschapene)? Hij is de Zachtmoedige, de Alwetende.” (al-Mulk 67:14)

Het is niet de functie van de religie om rechtvaardiging te bieden voor welk soort leven iemand ook leidt en om hem een gezag te verschaffen waarmee hij zijn daden kan goedpraten. De religie is juist een maatstaf om goed te keuren wat goed is en te verwerpen wat slecht is. Wanneer het gehele levenssysteem ingaat tegen de religie, dan is het zijn functie om dit systeem af te schaffen en een nieuw systeem op te bouwen. Dit is volgens de Islam de betekenis van de uitspraak “de religie is er voor het leven”. Men dient deze uitspraak dus in haar juiste betekenis te begrijpen.

Men kan de vraag stellen: “Is het welzijn van de mensheid dan niet de maatstaf bij het oplossen van concrete problemen?” Maar opnieuw stellen wij de vraag die de Islam zelf stelt en beantwoordt: “Weten jullie het beter, of Allah?” En: “Allah weet, en jullie weten niet.”

Het welzijn van de mensheid ligt besloten in de Shari‘ah, de Goddelijke wetten die Allah heeft neergezonden aan de Profeet Mohammed ﷺ en die tot ons zijn gekomen via zijn leven. Als mensen op enig moment denken dat hun welzijn ligt in het ingaan tegen wat Allah heeft voorgeschreven, dan zijn zij in de eerste plaats misleid in hun denken.

﴿إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ﴾

﴿٢٣﴾ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿٢٤﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

“Het zijn alleen maar namen die jullie hebben verzonnen, jullie en jullie vaders. Allah heeft daarover geen bewijs neergezonden. Zij volgen niets dan vermoedens en wat de zielen begeren. Voorzeker, er is tot hen van hun Heer de Leiding gekomen. Krijgt de mens (alles) wat hij verlangt? Aan Allah behoort het laatste (het Hiernamaals) en het eerste (het wereldse leven).” (an-Najm 53:23-25)

In de tweede plaats zijn zij ongelovig. Het is niet mogelijk dat iemand verklaart dat volgens hem het goede ligt in het ingaan tegen wat Allah heeft voorgeschreven en tegelijkertijd een volgeling van deze religie is, of als een geleerde van deze religie wordt beschouwd, al is het maar voor één enkel moment.